

5. EVROPSKÉ SETKÁNÍ MLADÝCH STATISTIKŮ V DÁNSKU

Ve dnech 17.—21. srpna 1987 se ve druhém největším městě Dánska Århusu konalo 5. evropské setkání mladých statistiků (5th European Young Statisticians Meeting). Setkání připravili pracovníci statistického oddělení univerzity v Århusu J. L. JENSEN a M. SØRENSEN. Zúčastnilo se ho 50 matematiků z celé Evropy (po 1—3 z jednotlivých států) a 2 hosté z USA. Z československa se zúčastnili zástupci pražské a bratislavské matematicko-fyzikální fakulty a fakulty stavební ČVUT v Praze.

Každý z účastníků proslovil dvacetiminutové sdělení o vlastní výzkumné práci, na něž navázala diskuse. Přednášky probíhaly každý den ve dvou tříhodinových blocích. Byly věnovány mnoha oblastem statistiky (teoretická, asymptotická statistika, teorie odhadů) i pravděpodobnosti (aplikovaná pravděpodobnost, stochastické procesy) a dokumentovaly šíři zájmů mladých statistiků i šíři problematiky studované na jednotlivých evropských pracovištích. Jako zvaný řečník vystoupil prof. OLE BARNDORFF-NIELSEN z pořádající univerzity.

Důležitým přínosem akce je vzájemné poznání mladých pracovníků v oboru pravděpodobnost a matematická statistika, porovnání vlastní odborné úrovně s ostatními účastníky a získání přehledu o současných trendech vývoje statistiky a pravděpodobnosti.

Velmi zajímavé byly i večerní neformální diskuse účastníků (např. porovnání systémů školství v jednotlivých zemích) a v neposlední řadě i poznání života v Dánsku (pro všechny účastníky byl organizován výlet do malebného městečka Ebeltoftu se sklářským muzeem a mnoha pracemi čs. autorů).

Chtěli bychom upozornit, že Československo bylo vybráno jako pořadatel příštího setkání mladých statistiků, které se má konat v roce 1989 v Bechyni v Domě vědeckých pracovníků. Předpokládá se účast asi 50 zahraničních matematiků a 10—15 z ČSSR. Předsedou organizačního výboru 6. evropského setkání mladých statistiků je RNDr. MARTIN HÁLA z katedry matematiky a deskriptivní geometrie stavební fakulty ČVUT, Thákurova 7, 166 29 Praha 6.

Marek Malý

BESEDA PRO INSPIRACI

Jako každoročně v uplynulých letech i 9. celostátní přehlídka středoškolské odborné činnosti přinesla nové přístupy v řadě výchovně vzdělávacích momentů práce se žáky. Důležitým aspektem se stala možnost žáků podrobněji se seznamovat s rozhodujícími směry komplexního rozvoje společnosti a se způsoby řešení některých úkolů vyplývajících z československé účasti na tomto dlouhodobém programu vědeckotechnického rozvoje. Na žádost Ústřední hodnotící komise středoškolské odborné činnosti podpořil rozvíjenou linii práce s talentovanými žáky v oborech matematika a fyzika i místopředseda ČSAV akademik S. KUBÍK.

Setkání talentovaných žáků s významnými představiteli československé vědy se stávají nedílnou součástí aktivní motivace žáků pro odbornou práci, místem důležité výměny názorů, prostředkem pro inspiraci ke konkrétním tématům další samostatné práce žáků. Proto byla na závěr odborných přehlídek prací žáků v oborech matematika a fyzika uspořádána beseda se členy korespondenty ČSAV prof. RNDr. M. FIEDLEREM, DrSc., a doc. RNDr. M. MATYÁŠEM, DrSc., kteří přišli mezi žáky na gymnázium v Ústí nad Labem, kde probíhala přehlídka v přírodovědných oborech. Besedu řídil předseda Ústřední hodnotící komise RNDr. Z. KLUBER, CSc., dále se jí zúčastnili předsedové a členové hodnotících komisí obou oborů a pracovníci gymnázia.

Prof. Fiedler a doc. Matyáš se před vlastní besedou seznámili s pracemi žáků v celostátní přehlídce. Byli informováni tajemníkem ÚV SSM PhDr. P. BERNACKÝM o celkové úrovni přehlídky a o současné a předpokládané koncepci středoškolské odborné činnosti. Předseda Ústřední hodnotící komise pak hovořil o vyhodnocení prací a podal celkový přehled výsledků celostátní přehlídky.

V úvodu besedy prof. Fiedler a doc. Matyáš stručně charakterizovali osobní zkušenosti ze studia i z vlastní vědecké práce a vyzvali žáky k diskusi. Dotazy žáků se týkaly problematiky eukleidovské a neeukleidovské geometrie, polarografie, fyziky polovodičů, supravodivosti a řady dalších oblastí matematiky a fyziky. Několik dotazů položili žákům i prof. Fiedler a doc. Matyáš. Žáci se vyjádřili ke studiu ze středoškolských učebnic a poukázali též na

skutečnost, že k objasnění mnoha pojmů využívají i učebnice staršího data.

Beseda měla přátelský ráz a přinesla žákům cenné informace, které jsou pro jejich středoškolské i nastupující vysokoškolské studium velmi důležité. Nezbytnost hlubšího promýšlení orientace talentovaných žáků na práci v oblasti jejich specializovaných zájmů je zásadní pro další rozvoj těchto studentů ve středoškolské odborné činnosti a výrazně i v matematické a fyzikální olympiádě.

Žáci srdečně poděkovali prof. Fiedlerovi a doc. Matyášovi za jejich odborný výklad i za odpovědi na všechny dotazy a uvedli, že beseda jim přinesla povzbuzení do další samostatné

odborné práce a přípravy k vysokoškolskému studiu. Také ústřední hodnotící komise vyjádřila oběma hostům dík za jejich účast na besedě i za jejich podporu práce talentovaných žáků i objasnění důležitosti jejich orientace k matematice a fyzice. Takto pojatá beseda se stala příkladem pro obdobné akce, se kterými se počítá při příležitosti 10. celostátní přehlídky středoškolské odborné činnosti v roce 1988. V nadcházejícím období by měly být stanoveny rozhodující směry dalšího rozvoje této významné mimoškolské odborné aktivity žáků středních škol.

Zdeněk Klumber

Zprávy o jednorázových akcích je třeba dodávat redakci do 1 měsíce od skončení akce.

PROBASTAT '87

V dnech 31. 8.—4. 9. 1987 sa v Liptovskom Jáne v chate pionierskeho tábora ONV Liptovský Mikuláš konalo stretnutie československých štatistikov a probabilistov Probatat '87. Podujatie organizačne zabezpečila JSMF — pobočka

Žilina v spolupráci s Vysokou vojenskou technickou školou ČSSP v Liptovskom Mikuláši.

Ako už tradične program okrem krátkych referátov obsahoval dva desaťhodinové kurzy, a to z teórie pravdepodobnosti „*Elementy teórie pravdepodobnosti na logikách*“ (S. PULMANNOVÁ, MÚ SAV) a „*Geometria a matematická štatistika*“ (A. PÁZMAN, MÚ SAV) z matematickej štatistiky.

Krátke referáty odznali v troch sekciách:

— „*Štatistika v iných odboroch*“ (J. CHAJDIK, S. BODJANOVÁ a J. CHAJDIK, P. DERERA, L. KUBÁČKOVÁ, V. MAKIŠ, J. LUHA, I. MOLL, L. KUBÁČEK),

— „*Teoretická štatistika*“ (J. ČAVOJSKÝ, M. JANŽURA, M. KOUTKOVÁ, F. ŠTULAJTER, J. Á. VÍŠEK, J. VOLAUFOVÁ a P. VOLAUF, A. SLOBODOVÁ, P. LACHOUT, J. STUHLÝ),

— „*Teória pravdepodobnosti a fuzzy problémy*“ (B. RIEČAN, J. BÁN, A. DVUREČENSKIJ, A. PARULEKOVÁ a I. PARULEK, I. DOBRAKOV, I. MIZERA, T. NEUBRUNN, R. POTOCKÝ, P. MALICKÝ, M. KALINA, B. HARMAN a F. CHOVANEC, F. CHOVANEC a F. KÔPKA, J. HALUŠKA, A. PARULEKOVÁ a E. RYBÁRIKOVÁ, B. STEHLÍKOVÁ).

Tlač zborníka s textom hlavných prednášok a resumé krátkych referátov zabezpečila VVTŠ ČSSP v Liptovskom Mikuláši.

Stretnutia sa zúčastnilo 51 účastníkov. Ďalšie stretnutie sa plánuje na rok 1989.

Ludmila Kubáčková